

Martin Lidegaards tale på Folkemødet på Bornholm

Taler

Martin Lidegaard
Politisk leder for Radikale Venstre

Dato

14. juni 2025

Sted

Allinge, Bornholm

1 Tak. Tak for den smukke sang til Alma og Julie.

Giv os lyset tilbage.

5 Jeg har lyst til at dvæle lidt ved dét, de smukke unge mennesker lige har sunget.

For de fortjener lys i livet. Det er netop det, vi alle ønsker at give vores børn og unge, muligheden for et lyst liv.

10 Men når jeg kigger ud i verden i dag, er det ikke kun lys jeg ser. Lige så fredeligt og smukt solen skinner her over Bornholm, lige så mørkt og uvirkeligt er det at opleve den regelbaserede verdensorden falde sammen for øjnene af os. Fra skyttegravene i Ukraine over børnene i Gaza til bomberne i Iran. USA, der selv stiftede den nye verdensorden, er ved at lukke den ned.

15

Derfor er der ikke noget at sige til, at den militære oprustning og samling i dansk politik fylder meget i partiledernes taler i år. Men måske fylder det for meget.

20

Militær oprustning vil være nødvendig i en periode, men det er slet ikke nok. Vi får hverken vores sikkerhed eller lyset tilbage, hvis vi udelukkende stirrer os blinde på den militære oprustning.

25

Tag vores energipolitik. Danmark og Europa er låst fast i et sikkerhedspolitisk skruestik gennem vores afhængighed af gas og olie fra Rusland og Mellemøsten. Vi nærer de kræfter, der vil mørket. Vi finansierer deres krige. Og dog mener Venstre og Moderaterne, at nu skal vi da lige klappe hesten og overveje, om 2035 er for tidligt at udfase gasfyr i Danmark. Helt ærligt, Troels Lund og Lars Løkke: At gøre Europa fri af russisk gas og olie, er ligeså afgørende for krigen i Ukraine som den støtte, vi kan give Ukraine – udover det håb det giver for

30

klimaet og den konkurrencekraft det giver europæisk erhvervsliv. En fuld energiomstilling over de næste få år vil kaste lys over hele Europa. Og det kræver, at Danmark også leverer her uden at ryste på hånden, både når det handler om udfasning af gas og massiv udbygning havvind.

35

Danmark overtager EU-formandskabet i år, og jeg vil presse den danske regering til at vi med formandskabet får EU fri af Putin og despoters gas.

Sikkerhed handler også om at kaste lys over os selv, om vores indre forsvar.

40

Det er derfor, at mit parti Radikale Venstre altid har været optaget af oplysning. Af en skole for livet og for folket, af demokratisk dannelse og uddannelse. Det enkelte menneskes frisættelse. Det er derfor, vi altid har været det parti, der kærede os om den fremtid, som vi deler med vores børn og deres børn.

45

Og det er derfor, jeg i dag går all in for den næste generation. Det er mit politiske projekt. Min berettigelse i dansk politik. En fuld grøn omstilling af Danmark på fem år. Daginstitutioner og skoler, som vi kan være bekendt. Uddannelser på højt niveau.

50

For vores samfund er i ubalance. Mens vi voksne generationer bliver rigere og øger vores private forbrug, bliver børn og unges liv fattigere: For mange mistrives, og de fællesskabende institutioner – vuggestuer, børnehaver, folkeskoler, fritidshjem og klubber - er i underskud. Overalt i Danmark har børn mistet tid og rum til at lege og indgå i stærke fysiske fællesskaber med hinanden, ligesom deres rammer for læring og udvikling er blevet dårligere. De fleste forældre oplever det.

55

Der er ikke kommet flere uddannede pædagoger, når vi henter vores børn i vuggestue og børnehave. Minimumsnormeringerne har IKKE slået til. De lange skoledage har hverken sikret dygtigere eller gladere børn – tværtimod.

60

Jeg vil ikke være den første generation af danskere, der slukker lys og giver et mørkere Danmark videre.

65

Vores fornemmeste opgave som politikere må være at give en verden videre, vi ikke skal skamme os over. En fremtid vi kan være stolt af. Det må ikke kun handle om, hvordan vi skal forsvare Danmark, det må også handle om, hvad vi

70 skal forsvare.

Derfor nytter det ikke, at kun hver niende vuggestue og hver tiende børnehave i Danmark har god kvalitet. Vi skylder vores mindste mere.

75 Det nytter ikke, at én ud af seks elever stadig forlader skolen uden at kunne læse, skrive eller regne, mens antallet af diagnoser stadig stiger. Det nytter ikke at lukke 10. klasse og HF for med kirurgisk præcision at ramme de børn, der ikke kommer fra boglige hjem.

80 Det nytter ikke at afskære unge mennesker for at vælge den klassiske gymnasiale uddannelse, hvis det er det de vil. Hvorfor skal Danmark være det eneste land i Norden, hvor unge mennesker ikke frit kan vælge deres egen ungdomsuddannelse, og hvor målet åbenbart ikke er at få så mange som muligt med, men at tvinge flere til at tage en kortere ungdomsuddannelse. Især
85 drengene.

Det nytter ikke, når regeringen skærer på kandidatuddannelser og dermed stille os selv dårligere i det teknologiske kapløb, som også er en del af den nye verdensorden. Udover at reducere velstanden i Danmark med 224 milliarder
90 kroner frem til 2075. Det nytter ikke at fjerner det sjette su-år og presse de unge endnu mere.

Vi må også være mere bevidste om, hvilke landskaber vi vil forsvare. Hvilket land vi passer på. Det hjælper ikke at forsvare Danmark, hvis vi er blevet til et
95 goldt land, hvor fjorde og have er tømt for liv. Hvor store dele af landet er oversvømmet. Hvor vi har mistet vores besungne natur med brede bøge.

Den globale opvarmning er stadig den største sikkerhedstrussel af alle.

100 Vil vi beholde lyset i Danmark handler det også om kultur og om ikke at blive åndeligt golde. Ellers risikerer vi, at lyset fra vores demokratiske kultur bliver svagere og til sidst slukkes helt.

Det er bare seks måneder siden, at regeringen i ramme alvor foreslog at afskaffe A-fagstilskuddet til musikundervisningen i gymnasierne, og det var kun med det
105 yderste af neglene, at vi radikale fik reddet musikken en sen time i Finansministeriet. Tænk, hvor meget skønhed og trivsel vi kunne have mistet.

Det kan vi ikke byde vores unge mennesker. Så stopper den danske sang med os.

110

Så lad os være ærlige i dag: At kaste lys over vores land og give et bedre Danmark videre har en pris og kalder på en ærlig prioritering, der handler om andet og mere end de 5% oprustning, som Trump har opfundet i en af sine utallige SMS'er.

115

Skal vi få råd til det hele, er der noget andet, vi ikke får råd til. Men det ikke ligefrem det, som det handler om, når de røde partier diskuterer, om vi om 20 år kan få folkepension når vi er 70 år, 70,8 år eller 71 år. Helt ærligt, det bimler og bamler ude i den store verden. Kunne vi ikke i stedet tale det store flertal af vores seniorer op, deres enorme ressourcer og muligheder. Skulle vi ikke i stedet opmuntre og invitere dem til at tage et nap mere, hvis de kan?

120

I dag er 6 ud af 10 seniorer allerede gået på pension som 66-årige, og dog er det et stærkt ønske for SF og Enhedslisten, at det tal skal blive endnu højere.

125

Eller hvorfor bruger de blå partier nu tid og kræfter på at lægge nye snubletråde ud for den internationale arbejdskraft, som vi er helt afhængige af, fordi de åbenbart ikke kan lide de timer og de skattekroner, som muslimske medarbejdere lægger i danske virksomheder?

130

Helt ærligt. Når vores finansminister finder nye milliarder i råderummet, hver gang han åbner en skuffe i skrivebordet, skyldes det jo netop, at vi har fået mere international arbejdskraft, og at flere seniorer lykkeligvis vælger at arbejde længere. TAK for det. Hvis ikke det sker, kommer vi jo til at mangle penge og hænder til at investere i alt det, der kunne kaste lys i vores børns og unges liv. Vi slukker lyset for os selv. Det er vores egen fremtid, vi slukker, hvis ikke vi investerer i de unge generationer.

135

Det er den nye skillelinje, jeg ser i dansk politik. Hensynet til os selv over for hensynet til de kommende generationer. Balancen mellem de ressourcer, vi bruger på os selv, og dem vi investerer i vores børns liv og fremtid.

140

I dag vil jeg gerne sige til Danmarks børn: Det er jeres tur. I er det dyrebareste, vi har. I er vores fremtid. Derfor fortjener I en barndom med mindre skærm, mere leg, varm og nærende skolemad og flere uddannede voksne omkring jer til at

145

løfte jer i flok.

150 I dag vil jeg gerne sige til Danmarks unge: I tilhører måske den dygtigste og mest ansvarlige generation af unge, der nogensinde har eksisteret. Jeg ved, I kan løfte opgaven, jeres egen og vores fælles fremtid og sikkerhed, men jeg er mig pinligt bevidst, at I ikke skal gøre det alene. Derfor er det også kun rimeligt, at vi investerer i jer og giver jer nøglen til at indfri jeres drømme og styrken til at passe
155 på det land som vi elsker og det demokrati, som vi fejrer her på folkemødet.

Det er vores radikale løfte om en ny generationskontrakt.

Det er det lys, vi gerne vil kaste over Danmark og en urolig verden.

160

Vi kan meget, hvis vi vil. Og det vil jeg. Det vil Radikale Venstre. Tak for ordet og for et dejligt folkemøde.

Kilde

165 Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

170 Folkemødetale, Politisk tale, Radikale Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/martin-lidegaards-tale-pa-folkemodet-pa-bornholm2025>

175

180

185